

MONITORUL OFICIAL

AL

ROMÂNIEI

Anul VI — Nr. 119

PARTEA I
LEGI, DECRETE, HOTĂRĂRI ȘI ALTE ACTE

Joi, 12 mai 1994

SUMAR

<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>	<u>Nr.</u>	<u>Pagina</u>
DECRETE ȘI LEGI		★	
9. — Decret privind aprobarea și supunerea spre ratificare Parlamentului a Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992	1—2	12. — Decret privind supunerea spre ratificare Parlamentului a Acordului de cooperare dintre România și Republica Africa de Sud, încheiat la Pretoria la 20 octombrie 1993	13
24. — Lege pentru ratificarea Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992	2	25. — Lege pentru ratificarea Acordului de cooperare dintre România și Republica Africa de Sud, încheiat la Pretoria la 20 octombrie 1993	14
Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice	2—13	Acord de cooperare între România și Republica Africa de Sud	14—16
69. — Decret privind promulgarea Legii pentru ratificarea Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992	13	70. — Decret privind promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului de cooperare dintre România și Republica Africa de Sud, încheiat la Pretoria la 20 octombrie 1993	16

DECRETE ȘI LEGI

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

DECRET

privind aprobarea și supunerea spre ratificare Parlamentului a Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992

În temeiul art. 91 alin. (1) și al art. 99 din Constituția României, precum și al art. 1 și 4 din Legea nr. 4/1991 privind încheierea și ratificarea tratatelor,

Președintele României decretează:

Art. 1. — Se aprobă Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992.

TECHNOLOGIES

Art. 2. — Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992, se supune spre ratificare Parlamentului.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

În temeiul art. 99 alin. (2) din
Constituția României, contrasemnăm
acest decret.

PRIM-MINISTRU

NICOLAE VĂCĂROIU

București, 31 ianuarie 1994.
Nr. 9.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**pentru ratificarea Convenției-cadru a Națiunilor Unite
asupra schimbărilor climatice, semnată la Rio de Janeiro
la 5 iunie 1992**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Convenția-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992, cu ocazia Conferinței Națiunilor Unite pentru mediu și dezvoltare.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 17 februarie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI

prof. univ. dr. OLIVIU GHERMAN

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 18 aprilie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ADRIAN NĂSTASE

București, 6 mai 1994.
Nr. 24.

CONVENȚIA-CADRU A NAȚIUNILOR UNITE

asupra schimbărilor climatice *)

Părțile la prezenta convenție,

conștiente că schimbările climei planetei și efectele lor nefaste sunt un motiv de îngrijorare pentru întreaga omenire,

preocupate de faptul că activitatea omenească a făcut să crească sensibil concentrațiile de gaze cu efect de seră în atmosferă, că această creștere intensifică efectul de seră natural și că va rezulta, în medie, o încălzire suplimentară a suprafeței terestre, pe care riscă să o suporte ecosistemele naturale și omenirea,

notând că cea mai mare parte a gazelor cu efect de seră emise în lume, în trecut și în momentul de față, își au originea în țările dezvoltate, că emisiile pe locuitor în țările în curs de dezvoltare sunt încă relativ slabe, iar că partea emisiilor totale imputabilă țărilor în curs de dezvoltare va fi în creștere pentru a le putea permite satisfacerea nevoilor lor sociale și de dezvoltare,

conștiente de rolul și importanța absorbantilor și rezervoarelor de gaze cu efect de seră în ecosistemele terestre și marine,

*) Traducere.

notând că prognoza schimbărilor climatice este afectată de un mare număr de incertitudini, mai ales în ceea ce privește derularea lor în timp, amploarea și caracteristicile lor regionale,

conștiente de caracterul global al schimbărilor climatice, care cere ca toate țările să coopereze și să participe la o acțiune internațională, eficace și corespunzătoare, potrivit responsabilităților lor comune, dar diferențiată în funcție de capacitatea și situația lor socială și economică,

reamintind dispozițiile pertinente ale Declarației Conferinței Națiunilor Unite asupra mediului, adoptată la Stockholm la 16 iunie 1972,

reamintind că, în conformitate cu Carta Națiunilor Unite și principiile de drept internațional, statele care au dreptul suveran de a exploata propriile lor resurse, potrivit propriei lor politici de mediu și dezvoltare, au și datoria de a face astfel ca activitățile exercitate, în limitele jurisdicției lor sau sub controlul lor, să nu cauzeze daune mediului în alte state sau regiuni care nu depind de nici o jurisdicție națională, reafirmând că principiul suveranității statelor trebuie să se afle la baza cooperării internaționale destinate să facă față schimbărilor climatice,

considerând că este dreptul statelor să adopte o legislație eficace în materie de mediu, că normele, obiectivele de gospodărire și prioritățile ecologice trebuie să reflecte condițiile de mediu și dezvoltare în care ele se înscriu și că normele aplicate de unele țări riscă să fie nepotrivite și prea costisitoare pe plan economic și social pentru alte țări, în special pentru țările în curs de dezvoltare,

reamintind dispozițiile Rezoluției nr. 44/228 a Adunării generale din 22 decembrie 1989 referitoare la Conferința Națiunilor Unite asupra mediului și dezvoltării, și rezoluțiile sale nr. 43/53 din 6 decembrie 1988, 44/207 din 22 decembrie 1989, 45/212 din 21 decembrie 1990 și 46/169 din 19 decembrie 1991 asupra protecției climei mondiale pentru generațiile prezente și viitoare,

reamintind, deopotrivă, dispozițiile Rezoluției nr. 44/206 a Adunării generale din 22 decembrie 1989 asupra eventualelor efecte nefaste ale unei creșteri a nivelului mării față de insule și de zonele de coastă, mai ales față de zonele de coastă puțin înalte, precum și dispozițiile pertinente ale Rezoluției sale nr. 44/172 din 19 decembrie 1989 privind aplicarea planului de acțiune pentru combaterea deșertificării,

reamintind, în plus, Convenția de la Viena din 1985 privind protecția stratului de ozon și Protocolul de la Montreal din 1987 privind substanțele care epuizează stratul de ozon, adoptat și modificat la 29 iunie 1990,

luând notă de declarația ministerială a celei de-a doua Conferințe mondiale asupra climei, adoptată la 7 noiembrie 1990,

conștiente de valoarea lucrărilor de analiză efectuate de numeroase state asupra schimbărilor climatice și de contribuțiile importante aduse de Organizația Meteorologică Mondială, Programul Națiunilor Unite pentru Mediu și alte organe, organizații și organisme ale Națiunilor Unite, precum și alte organisme internaționale și interguvernamentale, în schimbul de rezultate ale cercetărilor științifice și în coordonarea cercetării,

conștiente că măsurile care permit să se înțeleagă schimbările climatice și să se facă față acestora au o eficacitate pentru mediu și o eficacitate socială și economică maxime, dacă ele se bazează pe considerații științifice, tehnice și economice corespunzătoare și dacă ele sunt constant reevaluate în lumina noilor progrese realizate în aceste domenii,

știind că diferite măsuri luate pentru a face față schimbărilor climatice își pot găsi în ele însele justificarea economică și pot, de asemenea, să contribuie la rezolvarea altor probleme de mediu,

știind, în egală măsură, că țările dezvoltate trebuie să acționeze imediat și cu suplețe, pe baza unor priorități clar definite, ceea ce va constitui o primă etapă spre strategii de ansamblu la nivel mondial, național și, eventual, regional, aceste strategii de ripostă trebuind să țină cont de toate gazele cu efect de seră și să ia în considerație, așa cum se cuvine, rolul fiecăruia în intensificarea efectului de seră,

știind, în plus, că țările situate la o înălțime mică față de nivelul mării și alte țări insulare mici, țările având zone de coastă puțin înalte, zone aride sau semiaride sau zone supuse inundațiilor, secetei și deșertificării, precum și țările în curs de dezvoltare având ecosisteme muntoase fragile sunt deosebit de vulnerabile la efectele nefaste ale schimbărilor climatice,

conștiente de dificultățile deosebite pe care le vor cunoaște țările, în special țările în curs de dezvoltare a căror economie este deosebit de tributară producției, utilizării și exportului de combustibili fosili, în urma măsurilor luate pentru a limita emisiile de gaze cu efect de seră,

afirmând că măsurile luate pentru a evita schimbările climatice trebuie să fie strâns coordonate cu dezvoltarea socială și economică, pentru a evita orice incidență nefastă asupra acesteia din urmă, ținând cont de nevoile prioritare legitime ale țărilor în curs de dezvoltare, și anume o creștere economică durabilă și eradicarea sărăciei,

conștiente că toate țările și, mai ales, țările în curs de dezvoltare trebuie să poată avea acces la resursele necesare unei dezvoltări sociale și economice durabile și că, pentru a avansa spre acest obiectiv, țările în curs de dezvoltare trebuie să sporască consumul lor de energie, nepierzând din vedere că este posibil să se ajungă la un mai bun randament energetic și să se controleze emisiile de gaze cu efect de seră într-un mod general și, mai ales, aplicând tehnologii noi în condiții avantajoase din punct de vedere economic și social,

hotărâte să ocrotească sistemul climatic pentru generațiile prezente și viitoare,

au convenit ceea ce urmează :

ARTICOLUL 1

Definiții

În spiritul prezentei convenții, se înțelege prin :

1. *efecte nefaste ale schimbărilor climatice* : modificările mediului fizic sau ale ființelor vii datorate schimbărilor climatice și care exercită efecte nocive semnificative asupra compoziției, stabilității sau productivității ecosistemelor naturale și amenajate, asupra funcționării sistemelor socioeconomice sau asupra sănătății și bunăstării omului ;

2. *schimbări climatice* : schimbări de climat care sunt atribuite direct sau indirect unei activități omenești care alterează compoziția atmosferei la nivel global și care se adaugă variabilității naturale a climatului observat în cursul unor perioade comparabile ;

3. *sistem climatic* : un ansamblu care înglobează atmosfera, hidrosfera, biosfera și geosfera, precum și interacțiunile lor ;

4. *emisii* : eliberarea în atmosferă de gaze cu efect de seră sau de precursori ai unor asemenea gaze dintr-o anumită zonă și în cursul unei perioade date ;

5. *gaze cu efect de seră* : constituenți gazoși ai atmosferei, atât naturali cât și antropici, care absorb și reemit radiația infraroșie ;

6. *organizație regională de integrare economică* : o organizație constituită din state suverane ale unei regiuni date, care are competență în domeniile determinate de prezenta convenție sau de protocoalele sale și care a fost autorizată, potrivit procedurilor sale interne, să semneze, să ratifice, să accepte sau să aprobe prin sus-numitele instrumente sau să adere la acestea ;

7. *rezervor* : unul sau mai mulți constituenți ai sistemului climatic care rețin un gaz cu efect de seră sau un precursor de gaz cu efect de seră ;

8) *absorbant* : orice proces, orice activitate sau orice mecanism natural sau artificial, care conduce la dispariția din atmosferă a unui gaz cu efect de seră, a unui aerosol sau a unui precursor de gaz cu efect de seră ;

9. *sursă* : orice proces sau activitate care eliberează în atmosferă un gaz cu efect de seră, un aerosol sau un precursor de gaz cu efect de seră.

ARTICOLUL 2

Obiectivul final al prezentei convenții și al tuturor instrumentelor juridice conexe pe care conferința părților le-ar putea adopta este de a stabili, conform dispozițiilor pertinente ale convenției, concentrațiile de gaze cu efect de seră în atmosferă la un nivel care să împiedice orice perturbare antropică periculoasă a sistemului climatic. Se va conveni să se atingă acest obiectiv într-un interval de timp suficient pentru ca ecosistemele să se poată adapta natural la schimbările climatice, pentru ca producția alimentară să nu fie amenințată, iar dezvoltarea economică să se poată desfășura în mod durabil.

ARTICOLUL 3

Principii

În măsurile pe care le vor lua pentru a atinge obiectivul convenției și a aplica dispozițiile acesteia, părțile vor fi îndrumate de ceea ce urmează :

1. Revine în sarcina părților să ocrotească sistemul climatic în interesul generațiilor prezente și viitoare, pe baza echității și în funcție de responsabilitățile lor comune, dar diferențiate și de capacitățile lor. În consecință, revine în sarcina țărilor dezvoltate-părți să fie în avangarda luptei împotriva schimbărilor climatice și a efectelor lor nefaste.

2. Se cuvine să se țină cont de nevoile specifice și de situația specială a țărilor în curs de dezvoltare-părți, mai ales a celor care sunt deosebit de vulnerabile la efectele nefaste ale schimbărilor climatice, precum și părților, mai ales țărilor în curs de dezvoltare-părți, cărora convenția le-ar impune o sarcină disproporționată sau anormală.

3. Revine în sarcina părților să ia măsuri de precauție pentru a preveni sau a atenua cauzele schimbărilor climatice și a limita efectele nefaste ale acestora. Când există riscul unor perturbări grave sau ireversibile, absența certitudinii științifice absolute nu trebuie să servească drept pretext pentru a amâna adoptarea unor asemenea măsuri, fiind stabilit că politicile și măsurile pe care le atrag schimbările climatice reclamă un bun raport cost-eficacitate, încât să garanteze avantaje globale la costul cel mai scăzut cu putință. Pentru a atinge acest scop, se cuvine ca aceste politici și măsuri să țină seama de diversitatea contextelor socioeconomice, să fie globale, să se extindă la toate sursele, la toți absorbantii și la toate rezervoarele de gaze cu efect de seră, asupra cărora s-a convenit să cuprindă măsuri de adaptare și să se aplice tuturor sectoarelor economice. Inițiativele care vizează să facă față schimbărilor climatice vor putea face obiectul unei acțiuni concertate a părților interesate.

4. Părțile au dreptul să acționeze pentru o dezvoltare durabilă și trebuie să se ocupe efectiv de aceasta. Este necesar ca politicile și măsurile destinate protejării sistemului climatic împotriva schimbărilor provocate de om să fie adaptate la situația proprie a fiecărei părți și să fie integrate în programe naționale de dezvoltare, dezvoltarea economică fiind indispensabilă pentru adoptarea unor măsuri destinate să facă față schimbărilor climatice.

5. Revine în sarcina părților să lucreze de comun acord la un sistem economic internațional deschis care să conducă la o creștere economică și la o dezvoltare durabilă a tuturor părților, în special a țărilor în curs de dezvoltare-părți, pentru a le permite să studieze mai bine problemele puse de schimbările climatice. Trebuie să se evite ca măsurile luate pentru a lupta împotriva schimbărilor climatice, inclusiv măsurile unilaterale, să constituie un mijloc de impunere a unor discriminări arbitrare sau nejustificate pe planul comerțului internațional sau a unor obstacole deghizate în calea acestui comerț.

ARTICOLUL 4

Angajamente

1. Toate părțile, ținând cont de responsabilitățile lor comune, dar diferențiate, și de specificitatea priorităților lor naționale și regionale de dezvoltare, de obiectivele și de situația lor :

a) stabilesc, aduc la zi periodic, publică și pun la dispoziția conferinței părților, conform art. 12, inventarele naționale ale emisiilor antropice, pe baza surse-

lor acestora și ale absorbantilor tuturor gazelor cu efect de seră, nereglementate de Protocolul de la Montreal, recurgând la metode comparabile care vor fi aprobate de conferința părților ;

b) stabilesc, realizează, publică și aduc la zi, în mod regulat, programe naționale și, dacă este cazul, regionale, care conțin măsuri vizând atenuarea schimbărilor climatice, ținând cont de emisiile antropice și de diminuarea de către absorbanți a gazelor cu efect de seră, nereglementate de Protocolul de la Montreal, precum și de măsuri vizând facilitarea adaptării corespunzătoare la schimbările climatice ;

c) încurajează și susțin, prin cooperarea lor, punerea la punct, aplicarea și difuzarea — în special pe calea transferului — de tehnologii, practici și procedee care permit să controleze, să reducă sau să prevină emisiile antropice de gaze cu efect de seră, nereglementate de Protocolul de la Montreal, în toate sectoarele pertinente, inclusiv cele privind energia, transporturile, industria, agricultura, pădurile și gospodărirea deșeurilor ;

d) încurajează gospodărirea durabilă, încurajează și susțin, prin cooperarea lor, conservarea și, dacă este cazul, consolidarea absorbantilor și rezervoarelor tuturor gazelor cu efect de seră, nereglementate de Protocolul de la Montreal, mai ales biomasa, pădurile, oceanele, ca și celelalte ecosisteme terestre, de coastă și marine ;

e) pregătesc, în cooperare, adaptarea la impactul schimbărilor climatice, concep și pun la punct planuri corespunzătoare și integrate pentru gospodărirea zonelor de coastă, pentru resursele de apă și agricultură și pentru protecția și refacerea zonelor afectate de secetă și deșertificare, în special din Africa, și afectate de inundații ;

f) în politicile și acțiunile lor sociale, economice și de mediu țin cont, în măsura posibilului, de considerații legate de schimbările climatice și utilizează metode corespunzătoare, de exemplu studii de impact, formulate și definite pe plan național pentru a reduce la minimum efectele — dăunătoare economiei, sănătății publice și calității mediului — proiectelor sau ale măsurilor pe care ele le întreprind în vederea atenuării schimbărilor climatice sau adaptării la acestea ;

g) încurajează și susțin, prin cooperarea lor, lucrările de cercetare științifică, tehnologică, socioeconomică și altele, observația sistematică și constituirea de arhive de date asupra sistemului climatic, care permit să se înțeleagă mai bine cauzele, efectele, amploarea și eşalonarea în timp a schimbărilor climatice, precum și consecințele economice și sociale ale diverselor strategii de răspuns, să se reducă și să se risipească incertitudinile care există în această privință ;

h) încurajează și susțin, prin cooperarea lor, schimbarea de date științifice, tehnologice, tehnice, socioeconomice și juridice asupra sistemului climatic, precum și asupra consecințelor economice și sociale ale diferitelor strategii de răspuns, aceste date trebuind să fie schimbate, în integralitatea lor, liber și prompt ;

i) încurajează și susțin, prin cooperarea lor, educația, formarea și sensibilizarea publicului în domeniul schimbărilor climatice și încurajează participarea cea mai largă la acest proces, mai ales cea a organizațiilor guvernamentale ;

j) comunică conferinței părților informații privind aplicarea, conform art. 12.

2. Țările dezvoltate-părți și alte părți care figurează în anexa nr. I își iau angajamentele specifice prevăzute mai jos :

a) fiecare dintre aceste părți adoptă politici naționale⁴⁾ și ia, în consecință, măsurile necesare pentru atenuarea schimbărilor climatice, limitând emisiile sale antropice de gaze cu efect de seră, protejând și consolidând absorbantii și rezervoarele sale de gaze cu efect de seră. Aceste politici și măsuri demonstrează că țările dezvoltate iau inițiativa modificării tendințelor pe termen lung a emisiilor antropice, conform obiectivului convenției, recunoscând că reînnoirea, până la sfârșitul acestui deceniu, la nivelurile anterioare de emisii antropice de dioxid de carbon și alte gaze cu efect de seră, nereglementate de Protocolul de la Montreal, ar contribui la o astfel de modificare și ținând cont de diferențele dintre aceste părți în ceea ce privește punctul lor de plecare, abordarea lor, structura lor economică și baza lor de resurse, necesitatea de a menține o creștere economică puternică și durabilă, de tehnologii disponibile și de alte circumstanțe proprii fiecărui caz, precum și de necesitatea, pentru fiecare dintre aceste părți, de a contribui în mod corespunzător și echitabil la efortul întreprins la scară mondială pentru a atinge acest obiectiv. Aceste părți pot aplica astfel de politici și măsuri în asociație cu alte părți și pot ajuta alte părți să contribuie la obiectivul convenției, în special la cel al prezentului alineat ;

b) în scopul de a favoriza progresul în această direcție, fiecare dintre aceste părți va comunica, în termen de 6 luni de la intrarea în vigoare pentru ea a convenției și după aceea periodic, în conformitate cu art. 12, informații detaliate privind politicile și măsurile la care se referă alin. a), precum și previziunile care rezultă din acestea în ceea ce privește emisiile antropice, pe surse, și absorbția, prin absorbantii, a gazelor cu efect de seră, nereglementate prin Protocolul de la Montreal, pentru perioada prevăzută la alin. a), în vederea revenirii, individual sau în comun, a emisiilor antropice de dioxid de carbon și de alte gaze cu efect de seră, nereglementate prin Protocolul de la Montreal, la nivelurile din 1990. Conferința părților va trece în revistă aceste informații la prima sa sesiune, apoi la intervale periodice, conform art. 7 ;

c) este necesar ca, în spiritul alin. b), calcularea cantităților de gaze cu efect de seră, emise de surse și diminuate de absorbantii de gaze cu efect de seră, să se efectueze pe baza celor mai bune cunoștințe științifice disponibile, mai ales în ceea ce privește capacitatea efectivă a absorbantilor și contribuția fiecăruia dintre aceste gaze la schimbările climatice. Conferința părților va examina și va adopta metodele ce vor trebui utilizate pentru acest calcul la prima sa sesiune și, ulterior, le va trece în revistă, la intervale regulate ;

d) conferința părților, la prima sa sesiune, va examina alin. a) și b), pentru a vedea dacă sunt adecvate. Ea o va face în lumina datelor științifice și a evaluărilor cele mai sigure privind schimbările climatice și impactul lor, precum și a datelor tehnice, sociale și economice pertinente. Pe baza rezultatelor examenului, conferința părților va lua măsurile necesare care vor putea permite adoptarea de amendamente la angajamentele

⁴⁾ Prin acest termen se înțelege și politicile și măsurile adoptate de organizațiile de energie economică regională.

vizate la alin. a) și b). La prima sa sesiune, ea va lua, de asemenea, hotărâri în privința criteriilor care determină o aplicare comună, după cum se indică la alin. a). Ea va proceda la o a doua examinare a alin. a) și b) cel mai târziu până la 31 decembrie 1998, apoi la intervale regulate, pe care tot ea le va hotărî, până când obiectivul convenției va fi atins ;

e) fiecare dintre aceste părți :

(i) coordonează, după caz, cu celelalte părți vizate, instrumentele economice și administrative corespunzătoare, elaborate în spiritul obiectivului convenției ;

(ii) identifică și revizuieste periodic politicile și practicile care încurajează activități ce conduc la creșterea nivelului emisiilor antropice de gaze cu efect de seră, nereglementate de Protocolul de la Montreal, care ar apărea în caz contrar ;

f) conferința părților va trece în revistă, cel mai târziu până la 31 decembrie 1998, informațiile disponibile, cu scopul de a decide asupra modificărilor pe care le va aduce listelor care figurează la anexele nr. I și II, cu acordul părții interesate ;

g) orice parte care nu figurează în anexa nr. I va putea, în instrumentul său de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, sau în orice moment ulterior, să notifice depozitarului intenția sa de a fi angajat prin dispozițiile de la alin. a) și b). Depozitarul va informa pe ceilalți semnatari și părți despre orice notificare în acest sens.

3. Țările dezvoltate-părți și celelalte dezvoltate care figurează în anexa nr. II furnizează resurse financiare noi și adiționale pentru a acoperi totalitatea costurilor convenite pe care le suportă țările în curs de dezvoltare-părți ca urmare a îndeplinirii obligațiilor lor ce decurg din art. 12 paragraful 1. Ele furnizează, de asemenea, țărilor în curs de dezvoltare-părți, în special în scopul transferului de tehnologie, resursele financiare în discuție care le sunt necesare pentru a acoperi totalitatea costurilor suplimentare convenite, determinate de aplicarea măsurilor vizate la paragraful 1 al prezentului articol și asupra cărora o țară în curs de dezvoltare va conveni cu o entitate sau cu entitățile internaționale vizate la art. 11, conform articolului amintit. Îndeplinirea acestor angajamente ține cont de faptul că aporturile de fonduri trebuie să fie adecvate și previzibile, precum și de importanța unei împărțiri corespunzătoare a sarcinii între țările dezvoltate-părți.

4. Țările dezvoltate-părți și celelalte părți dezvoltate care figurează în anexa nr. II ajută, de asemenea, țărilor în curs de dezvoltare-părți, deosebit de vulnerabile la efectele nefaste ale schimbărilor climatice, să facă față la costul adaptării lor la efectele amintite.

5. Țările dezvoltate-părți și celelalte părți dezvoltate care figurează în anexa nr. II iau toate măsurile posibile în vederea încurajării, facilitării și finanțării, potrivit nevoilor, a transferului sau accesului la tehnologii și experiență ecologic rațională al celorlalte părți și, în mod deosebit, al țărilor în curs de dezvoltare, cu scopul de a le permite aplicarea dispozițiilor convenției. În acest proces, țările dezvoltate-părți susțin dezvoltarea și consolidarea capacității și tehnologiilor nepoluante în țările în curs de dezvoltare-părți. Celelalte părți și organizații care sunt în măsură să o facă, pot, de asemenea, să facă un transfer al acestor tehnologii.

6. Conferința părților acordă părților care figurează la anexa nr. I, care sunt în tranziție către economia de piață, pentru a le pune în situația de a face față mai bine schimbărilor climatice, un anumit grad de flexibilitate în îndeplinirea angajamentelor lor de la paragraful 2, mai ales în ceea ce privește nivelul istoric, care va fi ales ca referință, al emisiilor antropice de gaze cu efect de seră, nereglementate de Protocolul de la Montreal.

7. Măsura în care țările în curs de dezvoltare se vor achita efectiv de angajamentele lor din convenție va depinde de îndeplinirea eficace, de către țările dezvoltate-părți, a propriilor lor angajamente în ceea ce privește resursele financiare și transferul de tehnologii și va ține cont de faptul că dezvoltarea economică și socială și eradicarea sărăciei sunt priorități esențiale ale țărilor în curs de dezvoltare-părți.

8. În scopul îndeplinirii angajamentelor enunțate în prezentul articol, părțile studiază măsuri — privind mai ales finanțarea, asigurarea și transferul de tehnologii — care trebuie luate în cadrul convenției pentru a răspunde nevoilor și preocupărilor specifice ale țărilor în curs de dezvoltare-părți în fața efectelor nefaste ale schimbărilor climatice și ale impactului măsurilor de ripostă, în special în țările următoare :

a) mici țări insulare ;

b) țări care au zone de coastă situate puțin deasupra nivelului mării ;

c) țări care au zone aride sau semiaride, zone de păduri și zone supuse degradării pădurilor ;

d) țări care au zone supuse catastrofelor naturale ;

e) țări cu zone supuse secetei și deșertificării ;

f) țări care au zone cu o puternică poluare a atmosferei urbane ;

g) țări care au ecosisteme fragile, în special ecosisteme montane ;

h) țări a căror economie este puternic tributară fie veniturilor obținute din producția, transformarea și exportul de combustibili fosili și de produse înrudite cu o mare putere energetică, fie consumului combustibililor și produselor menționate ;

i) țări fără litoral și țări de tranzit.

Conferința părților poate să ia măsurile necesare, după caz, cu privire la prezentul paragraf.

9. Părțile țin cont, în acțiunea lor privind finanțarea și transferul de tehnologii, de nevoile deosebite și de situația specială a țărilor mai puțin avansate.

10. În îndeplinirea angajamentelor care decurg din convenție, părțile țin cont, conform art. 10, de situația acelor dintre ele, mai ales a țărilor în curs de dezvoltare, a căror economie este vulnerabilă la efectele nefaste ale măsurilor de ripostă la schimbările climatice. Acesta este, în special, cazul părților a căror economie este deosebit de tributară fie veniturilor obținute din producția, transformarea și exportul de combustibili fosili și ale produselor înrudite, fie consumului acestor combustibili și produse, fie utilizării de combustibili fosili, greu de înlocuit de către aceste părți cu produse de substituție.

ARTICOLUL 5

Cercetare și observare sistematică

Pentru îndeplinirea angajamentelor lor în virtutea art. 4 paragraful 1 alin. g), părțile :

a) susțin și, după caz, dezvoltă mai mult organizațiile sau programele și rețelele internaționale și interguvernamentale al căror scop este de a defini, realiza ;

evalua și finanța lucrările de cercetare, colectare a datelor și de observare sistematică, ținând cont de necesitatea de a limita cât mai mult posibil dublele utilizări ;

b) susțin eforturile desfășurate la niveluri internaționale și interguvernamentale pentru a întări observarea sistematică și capacitățile și mijloacele naționale de cercetare științifică și tehnică, mai ales în țările în curs de dezvoltare, și pentru a încuraja accesul la datele care provin din zone ce nu depind de jurisdicția națională, și la analiza acestor date, precum și pentru a promova schimbul acestora ;

c) iau în considerare preocupările și nevoile deosebite ale țărilor în curs de dezvoltare-părți și cooperează pentru îmbunătățirea mijloacelor și capacităților lor endogene de participare la eforturile vizate la alin. a) și b).

ARTICOLUL 6

Educația, formarea și sensibilizarea publicului

Pentru îndeplinirea angajamentelor lor, în virtutea art. 4 paragraful 1 alin. i), părțile :

a) se angajează să încurajeze și să faciliteze la nivel național și, dacă este cazul, subregional și regional, conform legilor și reglementărilor lor și potrivit capacităților lor :

- (i) elaborarea și aplicarea de programe de educație și de sensibilizare a publicului asupra schimbărilor climatice și a efectelor acestora ;
- (ii) accesul publicului la informațiile privind schimbările climatice și efectele lor ;
- (iii) participarea publicului la examinarea schimbărilor climatice și a efectelor lor și punerea la punct de măsuri corespunzătoare pentru a face față acestora ; și
- (iv) formarea de personal științific, tehnic și administrativ ;

b) susțin prin cooperarea lor și încurajează la nivel internațional, recurgând, dacă este cazul, la organismele existente :

- (i) punerea la punct și schimbul de material educativ și de material destinat sensibilizării publicului la schimbările climatice și la efectele acestora ; și
- (ii) punerea la punct și realizarea de programe de educație și formare, inclusiv prin consolidarea organismelor naționale și prin schimbul sau detașarea de personal însărcinat să formeze experți în materie, mai ales pentru țările în curs de dezvoltare.

ARTICOLUL 7

Conferința părților

1. A fost creată o conferință a părților.

În calitate de organ suprem al prezentei convenții, conferința părților face cu regularitate bilanțul aplicării (conferința) și a celorlalte instrumente juridice conexe pe care ea le poate adopta și ia, în limitele

mandatului său, hotărârile necesare pentru a favoriza aplicarea efectivă a convenției. În acest scop, conferința părților :

a) examinează periodic obligațiile părților și dispozițiile instituționale care decurg din convenție, în funcție de obiectivul convenției, de experiența dobândită în momentul aplicării sale și de evoluția cunoștințelor științifice și tehnice ;

b) încurajează și facilitează schimbul de informații asupra măsurilor adoptate de părți pentru a face față schimbărilor climatice și efectelor acestora, ținând cont de diversitatea situațiilor, de responsabilitățile și mijloacele părților, precum și de angajamentele lor în baza convenției ;

c) facilitează, la cererea a două sau mai multe părți, coordonarea măsurilor adoptate de ele pentru a face față schimbărilor climatice și efectelor lor, ținând cont de diversitatea situațiilor, a responsabilităților și mijloacelor părților, precum și de angajamentele lor în baza convenției ;

d) încurajează și îndrumă, conform obiectivului și dispozițiilor convenției, elaborarea și perfecționarea periodică de metode comparabile asupra cărora aceasta va conveni, vizând, mai ales, inventarierea emisiilor de gaze cu efect de seră (în funcție de surse) și reducerea lor cu ajutorul absorbantilor, precum și evaluarea eficacității măsurilor luate pentru a limita aceste emisii și a accentua absorbția acestor gaze ;

e) evaluează, pe baza tuturor informațiilor care îi sunt comunicate, conform dispozițiilor convenției, aplicarea convenției de către părți, efectele de ansamblu ale măsurilor luate în aplicarea acesteia, mai ales efectele ambientale, economice și sociale și incidențele lor cumulate, și progresele obținute în realizarea obiectivului convenției ;

f) examinează și adoptă rapoarte periodice asupra aplicării convenției și asigură publicarea acestora ;

g) face recomandări privind toate problemele necesare aplicării convenției ;

h) se străduiește să mobilizeze resursele financiare, conform art. 4 paragrafele 3, 4 și 5 și art. 11 ;

i) creează organele subsidiare considerate necesare aplicării convenției ;

j) examinează rapoartele acestor organe, cărora ea le dă directive ;

k) hotărăște și adoptă, prin consens, reglementările interioare și regulile de gospodărire financiară pentru ea însăși și pentru toate organele subsidiare ;

l) dacă este cazul, solicită și utilizează serviciile și concursul organizațiilor internaționale și al organismelor interguvernamentale și neguvernamentale competente, ca și informațiile pe care acestea i le furnizează ;

m) exercită și alte funcții necesare pentru atingerea obiectivului convenției, precum și toate celelalte funcții care îi sunt conferite de aceasta.

3. Conferința părților adoptă, la prima sa sesiune, propriul său regulament interior și pe cele ale organelor subsidiare create prin aplicarea convenției ; reglementările respective cuprind procedura de luare de decizii aplicabilă problemelor pentru care convenția nu prevede încă o procedură. Această procedură poate preciza majoritatea necesară pentru adoptarea unor hotărâri.

4. Prima sesiune a conferinței părților va fi convocată de secretariatul provizoriu vizat la art. 21 și se va ține un an mai târziu după intrarea în vigoare a convenției. Mai târziu, conferința părților, numai dacă nu hotărăște altfel, își va ține sesiunile ordinare o dată pe an.

5. Conferința părților ține sesiuni extraordinare în orice alt moment pe care îl consideră necesar, sau dacă o parte face o cerere în scris, cu condiția ca această cerere să fie sprijinită de cel puțin o treime din părți, în următoarele 6 luni după comunicarea făcută de secretariat părților.

6. Organizația Națiunilor Unite, instituțiile specializate ale Națiunilor Unite și Agenția Internațională de Energie Atomică, precum și toate statele membre ale uneia dintre aceste organizații sau observatori pe lângă una dintre aceste organizații care nu sunt părți la convenție, pot fi reprezentate la sesiunile conferinței părților în calitate de observatori. Orice organ sau organism național sau internațional, guvernamental sau neguvernamental competent în domeniile vizate de convenție, care a făcut cunoscut secretariatului că dorește să fie reprezentat la o sesiune a conferinței părților, poate fi admis în această calitate, dacă cel puțin o treime din părțile prezente la aceasta nu fac obiecție. Admiterea și participarea observatorilor sunt determinate de regulamentul interior adoptat de conferința părților.

ARTICOLUL 8

Secretariat

1. A fost creat un secretariat.
2. Funcțiile secretariatului sunt următoarele :
 - a) să organizeze sesiunile conferinței părților și organelor subsidiare ale acesteia create în virtutea convenției și să le furnizeze serviciile necesare ;
 - b) să sintetizeze și să difuzeze rapoartele pe care le primește ;
 - c) la cerere, să ajute părțile și, în special printre acestea, țările în curs de dezvoltare, să sintetizeze și să difuzeze informațiile cerute de convenție ;
 - d) să stabilească rapoartele asupra activităților și să le supună conferinței părților ;
 - e) să asigure coordonarea necesară cu secretariatele altor organe internaționale competente ;
 - f) să ia, sub supervizarea conferinței părților, dispozițiile administrative și contractuale care necesită îndeplinirea eficace a funcțiilor sale ; și
 - g) să exercite celelalte funcții de secretariat care îi revin în baza convenției sau a unuia dintre protocoalele sale și orice alte funcții pe care conferința părților poate să i le atribuie.
3. La prima sa sesiune, conferința părților va desemna un secretariat permanent și va da dispozițiile necesare pentru funcționarea sa.

ARTICOLUL 9

Organ subsidiar de asistare științifică și tehnologică

1. A fost creat un organ subsidiar de asistare științifică și tehnologică, însărcinat să furnizeze, în timp util conferinței părților și, dacă este cazul, celorlalte

organe subsidiare, informații și recomandări privind aspectele științifice și tehnologice ale convenției. Acest organ, deschis participării tuturor părților, este multidisciplinar. El este compus din reprezentanți ai guvernelor care se bucură de autoritate în domeniul lor de competență. El raportează cu regularitate conferinței părților asupra tuturor aspectelor privind activitatea sa.

2. Organul, care acționează sub autoritatea conferinței părților și care se sprijină pe dezbaterile organelor internaționale competente, are ca funcții :

- a) de a determina cunoștințele științifice asupra schimbărilor climatice și a efectelor acestora ;
- b) de a determina, pe plan științific, efectele măsurilor luate în aplicarea convenției ;
- c) de a recenza tehnologiile și experiența de vârf novatoare și performante și de a indica mijloacele de încurajare a dezvoltării acestora și de asigurare a transferului lor ;
- d) de a furniza avize asupra programelor științifice, asupra cooperării internaționale și a cercetării și dezvoltării în materie de schimbări climatice și asupra mijloacelor de a ajuta țările în curs de dezvoltare să se dozeze cu o capacitate proprie ;
- e) de a răspunde la întrebările științifice, tehnologice și metodologice pe care conferința părților și organele sale subsidiare i le vor putea pune.

3. Funcțiile și mandatul organului vor putea fi precizate mai înainte de conferința părților.

ARTICOLUL 10

Organ subsidiar de implementare

1. Se creează un organ subsidiar de implementare însărcinat să ajute conferința părților la asigurarea aplicării și urmării implementării convenției. Acest organ, deschis participării tuturor părților, este compus din reprezentanții guvernelor, experți în domeniul schimbărilor climatice. El raportează cu regularitate conferinței părților toate aspectele privind activitățile sale.

2. Organul, acționând sub autoritatea conferinței părților, are ca funcții :

- a) de a examina informațiile comunicate conform art. 12 paragraful 1, pentru a evalua efectul global conjugat al măsurilor luate de părți în lumina evaluărilor științifice cele mai recente ale schimbărilor climatice ;
- b) de a examina informațiile comunicate conform art. 12 paragraful 2, pentru a ajuta conferința părților să efectueze examinările prevăzute la art. 4 paragraful 2 alin. d) ;
- c) de a ajuta conferința părților, potrivit necesităților, să pregătească și să execute hotărârile sale.

ARTICOLUL 11

Mecanism financiar

1. Un mecanism însărcinat să furnizeze resurse financiare sub formă de donații în condiții favorabile, mai ales pentru transferul de tehnologii, este definit aici. Acest mecanism depinde de conferința părților, în fața căreia este răspunzător și care stabilește politicile, prioritățile propriului program și condițiile de

eligibilitate legate de convenție. Funcționarea sa este încredințată uneia sau mai multor entități internaționale existente.

2. Mecanismul financiar este constituit pe baza unei reprezentări echitabile și echilibrate a tuturor părților, în cadrul unui sistem de gospodărire transparent.

3. Conferința părților și entitatea sau entitățile însărcinate să asigure funcționarea mecanismului financiar stabilesc acorduri necesare pentru a da efect paragrafelor de mai sus, printre care ar trebui să figureze :

a) modalități destinate să asigure că proiectele finanțate în domeniul schimbărilor climatice sunt conforme cu politicile, prioritățile de program și criteriile de aprobare definite de conferința părților ;

b) modalitățile potrivit cărora o decizie de finanțare va putea fi revăzută în lumina acestor politici, priorități de program și criterii ;

c) prezentarea regulată de către entitate sau entități, la conferința părților, de rapoarte asupra operațiunilor sale de finanțare, conform principiului responsabilității acesteia definit la paragraful 1 ;

d) determinarea, sub o formă previzibilă și identificabilă, a sumei totale de mijloace financiare necesare și disponibile pentru aplicarea prezentei convenții și modul în care această sumă totală va fi revăzută periodic.

4. La prima sa sesiune, conferința părților va face ceea ce este necesar pentru a da efect dispozițiilor de mai sus, examinând și luând în considerație dispozițiile provizorii vizate la art. 21 paragraful 3 și va decide asupra eventualei mențineri a acestor dispoziții. Apoi, în următorii 4 ani, va evalua funcționarea mecanismului și va lua măsurile corespunzătoare.

5. Țările dezvoltate-părți vor putea, de asemenea, să furnizeze, iar țările în curs de dezvoltare-părți vor putea obține resurse financiare pe cale bilaterală, regională sau multilaterală, în scopul aplicării convenției.

ARTICOLUL 12

Comunicare de informații privind aplicarea

1. Conform art. 4 paragraful 1, fiecare parte comunică conferinței părților, prin intermediul secretariatului, elementele de informare de mai jos :

a) un inventar național al emisiilor antropice, pe surse, și al absorbției, prin absorbanți pentru toate gazele cu efect de seră, nereglementate prin Protocolul de la Montreal, în măsura în care mijloacele îi permit aceasta, utilizând metode comparabile asupra cărora conferința părților cade de acord și a căror utilizare o va încuraja ;

b) o descriere generală a măsurilor pe care aceasta le ia sau intenționează să le ia pentru a aplica convenția ;

c) orice altă informație pe care partea o consideră utilă pentru a atinge obiectivul convenției și potrivită pentru a exprima în comunicarea sa, în măsura posibilului, datele de determinare a tendințelor emisiilor antropice în lume.

2. Fiecare țară dezvoltată-parte și fiecare altă parte înscrisă în anexa nr. I vor include în comunicarea lor următoarele elemente de informare :

a) descrierea detaliată a politicilor și măsurilor pe care le-au adoptat pentru a se conforma angajamentului subscris la art. 4 paragraful 2 alin. a) și b) ;

b) estimarea precisă a efectelor pe care politicile și măsurile vizate la alin. a) le vor avea asupra emisiilor antropice de gaze cu efect de seră de la surse și asupra absorbției prin absorbanți în timpul perioadei vizate la art. 4 paragraful 2 alin. a.)

3. În plus, fiecare țară dezvoltată-parte și fiecare altă parte dezvoltată, care figurează la anexa nr. II, dau detalii asupra măsurilor luate, conform art. 4 paragrafele 3—5.

4. Țările în curs de dezvoltare-părți vor putea să propună, pe o bază voluntară, proiecte de finanțare precizând tehnologiile, materialele, echipamentul, tehnicile sau practicile specifice necesare pentru a le executa și dând, dacă este posibil, o estimare a tuturor costurilor suplimentare ale acestor proiecte, a progreselor scontate în reducerea emisiilor și a absorbției gazelor cu efect de seră, precum și o estimare a avantajelor pe care se poate conta.

5. Fiecare țară dezvoltată-parte și fiecare altă parte înscrisă în anexa nr. I vor prezenta comunicarea lor inițială în următoarele 6 luni după intrarea în vigoare a convenției în ceea ce le privește. Fiecare dintre părțile care nu figurează pe această listă va prezenta comunicarea sa inițială în următorii 3 ani după intrarea în vigoare a convenției, în ceea ce o privește, sau după disponibilizarea resurselor financiare, conform art. 4 paragraful 3. Părțile care se numără printre țările puțin avansate vor fi libere să aleagă data comunicării lor inițiale. Apoi, frecvența comunicării tuturor părților va fi fixată de conferința părților, care va ține cont de diferențele de scadență indicate în prezentul paragraf.

6. Informațiile comunicate de părți în aplicarea prezentului articol vor putea fi transmise în cel mai scurt timp de secretariat conferinței părților și organelor subsidiare competente. Conferința părților va putea, la nevoie, să revadă procedurile de transmitere a informațiilor.

7. Începând de la prima sa sesiune, conferința părților va dispune asigurarea furnizării unui ajutor tehnic și financiar țărilor în curs de dezvoltare-părți, la cererea acestora, care să le ajute să reunească și să comunice informațiile cerute în prezentul articol și să recenzeze mijloacele tehnice și financiare necesare executării proiectelor propuse și măsurilor de ripostă luate în baza art. 4. Acest ajutor va putea fi furnizat de alte părți, prin organizații internaționale competente și prin secretariat, după caz.

8. Orice grupare de părți poate, sub rezerva de a se conforma directivelor conferinței părților și de a o aviza în prealabil pe aceasta, să se achite de obligațiile enunțate în prezentul articol, prezentând o comunicare comună, cu condiția de a include în aceasta o informație asupra modului în care fiecare parte s-a achitat de obligațiile individuale care îi revin din convenție.

9. Informațiile primite de secretariat și despre care partea care le furnizează va indica că sunt confidențiale, după criteriile pe care conferința părților le va stabili, vor fi compilate de secretariat, astfel încât să păstreze acest caracter înainte de a fi transmise unuia dintre organele chemate să le primească și să le examineze.

10. Sub rezerva paragrafului 9 și fără a renunța la posibilitatea, pentru orice parte, de a face comunicarea sa publică oricând, comunicările prezentate de părți în aplicarea prezentului articol sunt puse de secretariat la dispoziția publicului concomitent cu supunerea lor conferinței părților.

ARTICOLUL 13

Reglementarea problemelor privind aplicarea

Conferința părților va studia, la prima sa sesiune, realizarea unui proces consultativ multilateral, la dispoziția părților, la cererea acestora, pentru reglementarea problemelor referitoare la aplicarea convenției.

ARTICOLUL 14

Reglementarea diferendelor

1. În caz de diferend între două sau mai mult de două părți privind interpretarea sau aplicarea convenției, părțile interesate se străduiesc să îl regleze pe calea negocierii sau prin orice alt mijloc pașnic la alegerea lor.

2. Când ratifică, acceptă sau aprobă convenția sau aderă la aceasta sau în orice moment care urmează acestora, o parte care nu este o organizație regională de integrare economică poate declara, printr-un instrument scris depus depozitarului, că, față de orice diferend legat de interpretarea sau aplicarea convenției, ea recunoaște ca obligatoriu de drept și în afara unei înțelegeri speciale referitoare la orice parte care acceptă aceeași obligație :

a) supunerea diferendului Curții Internaționale de Justiție ;

b) arbitrajul, conform procedurii pe care o va adopta imediat ce va fi posibil conferința părților printr-o anexă consacrată arbitrajului.

O parte care este o organizație regională de integrare economică poate face, în materie de arbitraj, o declarație în acest sens, conform procedurii vizate la alin. b).

3. Declarația făcută în aplicarea paragrafului 2 rămâne în vigoare la expirarea sa conform prevederilor sale sau până la expirarea unei perioade de 3 luni de la data la care notificarea scrisă a revocării acestei declarații a fost depusă la depozitar.

4. Depunerea unei noi declarații, notificarea revocării unei declarații sau expirarea unei declarații nu afectează cu nimic o procedură începută la Curtea Internațională de Justiție sau la tribunalul arbitral, cu condiția ca părțile la diferend să nu convină altfel.

5. Sub rezerva paragrafului 2, dacă la expirarea termenului de 12 luni de la data la care o parte a notificat unei alte părți existența unui diferend între ele, părțile interesate nu au ajuns la rezolvarea diferendului dintre ele folosind mijloacele descrise la paragraful 1, diferendul, la cererea uneia dintre părțile la diferend, este supus concilierii.

6. O comisie de conciliere a fost creată la cererea oricăreia dintre părțile la diferend. Comisia este compusă din membri desemnați, în număr egal, de fiecare parte interesată și dintr-un președinte ales de comun

acord de membri desemnați de părți. Comisia prezintă o recomandare pe care părțile o examinează cu bună-credință.

7. Conferința părților va adopta, de îndată ce va fi posibil, o procedură complementară de conciliere într-o anexă consacrată concilierii.

8. Dispozițiile prezentului articol se aplică oricărui instrument juridic conex pe care conferința părților îl poate adopta, cu condiția ca instrumentul să nu dispună altfel.

ARTICOLUL 15

Amendamente la convenție

1. Orice parte poate propune amendamente la convenție.

2. Amendamentele la convenție sunt adoptate la o sesiune ordinară a conferinței părților. Textul oricărei propuneri de amendament la convenție este comunicat părților de către secretariat, cu cel puțin 6 luni înainte de reuniunea la care acesta este propus spre adoptare. Secretariatul comunică, de asemenea, propunerile de amendament semnatarilor convenției și, pentru informare, depozitarului.

3. Părțile nu precupețesc nici un efort pentru a ajunge la un acord prin consens asupra oricărei propuneri de amendament la convenție. Dacă orice efort în acest sens se dovedește inutil și nu intervine nici un acord, amendamentul este adoptat printr-un vot care să întrunească trei sferturi din majoritatea părților prezente și votante. Amendamentul adoptat este comunicat de către secretariat depozitarului, care îl transmite tuturor părților, pentru acceptare.

4. Instrumentele de acceptare a amendamentelor sunt depuse la depozitar. Orice amendament, adoptat conform paragrafului 3, intră în vigoare, pentru părțile care l-au acceptat, la 90 de zile de la data primirii de către depozitar a instrumentelor de acceptare a cel puțin trei sferturi din părțile la convenție.

5. Amendamentul intră în vigoare pentru oricare dintre celelalte părți la 90 de zile de la data depunerii, de către această parte, la depozitar, a instrumentului său de acceptare a respectivului amendament.

6. În spiritul prezentului articol, prin expresia *părți prezente și votante* se înțelege părțile care sunt prezente și care votează „pentru” sau „împotriva”.

ARTICOLUL 16

Adoptarea și amendarea anexelor convenției

1. Anexele convenției fac parte integrantă din aceasta și, cu excepția dispoziției contrar exprimate, orice referință la convenție constituie o referință la anexele sale. Cu excepția dispozițiilor art. 14 paragraful 2 alin. b) și paragraful 7, anexele se limitează

la liste, formule și alte documente descriptive cu caracter științific, tehnic, procedural și administrativ.

2. Anexele convenției sunt propuse și adoptate potrivit procedurii descrise la art. 15 paragrafele 2, 3 și 4.

3. Orice anexă adoptată în aplicarea paragrafului 2 intră în vigoare, pentru toate părțile la convenție, la 6 luni după data la care depozitarul le-a notificat adoptarea, excepție făcând părțile care, în același interval, notifică în scris depozitarului că ele nu acceptă această anexă. Față de părțile care retrag această notificare de neacceptare, anexa intră în vigoare după 90 de zile de la primirea de către depozitar a notificării acestei retrageri.

4. Pentru propunerea, adoptarea și intrarea în vigoare de amendamente la anexele convenției, procedura este aceeași ca pentru propunerea, adoptarea și intrarea în vigoare a anexelor, conform paragrafelor 2 și 3.

5. Dacă adoptarea unei anexe sau a unui amendament la o anexă necesită un amendament la convenție, această anexă sau acest amendament nu intră în vigoare decât atunci când amendamentul la convenție intră el însuși în vigoare.

ARTICOLUL 17

Protocoale

1. Conferința părților poate, la oricare dintre sesiunile sale ordinare, să adopte protocoale la convenție.

2. Textul oricărui protocol propus este comunicat părților, de către secretariat, cu cel puțin 6 luni înainte de sesiune.

3. Regulile care determină intrarea în vigoare a oricărui protocol sunt definite de protocolul însuși.

4. Numai părțile la convenție pot fi părți la un protocol.

5. Numai părțile la un protocol iau decizii în virtutea respectivului protocol.

ARTICOLUL 18

Drept de vot

1. Fiecare parte la convenție dispune de un vot, sub rezerva dispozițiilor paragrafului 2 de mai jos.

2. În domeniile competenței lor, organizațiile de integrare economică regională dispun, pentru a-și exercita dreptul lor de vot, de un număr de voturi egal cu numărul statelor membre care sunt părți la convenție. Aceste organizații nu exercită dreptul lor de vot dacă unul dintre statele membre îl exercită pe al său și invers.

ARTICOLUL 19

Depozitarul

Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite este depozitarul convenției și al protocoalelor adoptate conform art. 17.

ARTICOLUL 20

Semnarea

Prezenta convenție este deschisă semnării de către statele membre ale Organizației Națiunilor Unite sau membre ale unei instituții specializate a Națiunilor Unite, părți la Statutul Curții Internaționale de Justiție, precum și la organizațiile de integrare economică regională, la Rio de Janeiro, în timpul Conferinței Națiunilor Unite asupra mediului și dezvoltării, apoi la sediul Organizației Națiunilor Unite, la New York, de la 20 iunie 1992 la 19 iunie 1993.

ARTICOLUL 21

Dispoziții tranzitorii

1. Până la sfârșitul primei sesiuni a conferinței părților, funcțiile de secretariat vizate la art. 8 vor fi exercitate provizoriu de către secretariatul creat de Adunarea generală a Națiunilor Unite prin Rezoluția sa nr. 45/212 din 21 decembrie 1990.

2. Șeful secretariatului provizoriu vizat la paragraful 1 de mai sus va colabora strâns cu grupul interguvernamental de experți pentru studierea schimbării climatei, astfel încât acesta să poată răspunde nevoilor obiective de aviz științific și tehnic obiectiv. Vor putea fi consultate alte organe științifice competente.

3. Fondul Global pentru Mediu al Programului Națiunilor Unite pentru Dezvoltare, al Programului Națiunilor Unite pentru Mediu și al Băncii Internaționale pentru Reconstrucție și Dezvoltare va fi entitatea internațională însărcinată să asigure, cu titlu provizoriu, funcționarea mecanismului financiar vizat la art. 11. Ar trebui, în această privință, ca fondul să fie reorganizat în mod corespunzător, iar componența membrilor săi să devină universală, pentru a putea răspunde la exigențele prevederilor art. 11.

ARTICOLUL 22

Ratificare, acceptare, aprobare sau aderare

1. Convenția este supusă ratificării, acceptării, aprobării sau aderării statelor și organizațiilor de integrare economică regională. Ea va fi deschisă aderării a doua zi după ce va înceta să fie deschisă semnării. Instrumentele de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare sunt depuse la depozitar.

2. Orice organizație de integrare economică regională care devine parte la convenție, fără ca unul dintre statele sale membre să fie parte la aceasta, este legată prin toate obligațiile care decurg din convenție. Când unul sau mai multe state membre ale unei asemenea organizații sunt părți la convenție, această organizație și statele sale membre cad de-a-urmea sub responsabilităților lor în executarea obligațiilor pe care î le

impune convenția. În caz asemănător, organizația și statele sale membre nu sunt abilitate să exercite comitent drepturile care decurg din convenție.

3. În instrumentele lor de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, organizațiile de integrare economică regională indică gradul lor de competență față de problemele determinate de convenție. În plus, aceste organizații informează depozitarul, care informează, la rândul său, părțile despre orice modificare deosebită a gradului competenței lor.

ARTICOLUL 23

Intrarea în vigoare

1. Convenția va intra în vigoare după 90 de zile de la data depunerii celui de-al cincizecilea instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare.

2. Pentru fiecare stat sau organizație de integrare economică regională care ratifică, acceptă sau aprobă convenția sau aderă la ea după depunerea celui de-al cincizecilea instrument de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare, convenția va intra în vigoare după 90 de zile de la data depunerii de către acest stat sau de către această organizație a instrumentului său de ratificare, de acceptare, de aprobare sau de aderare.

3. În spiritul paragrafelor 1 și 2, instrumentul depus de o organizație de integrare economică regională nu este considerat în plus față de cele depuse de statele sale membre.

ARTICOLUL 24

Clauze restrictive

Nici o rezervă nu poate fi făcută la prezenta convenție.

ARTICOLUL 25

Denunțare

1. La expirarea termenului de 3 ani de la data intrării în vigoare a convenției pentru o parte, aceasta va putea să o denunțe printr-o notificare scrisă la depozitar.

2. Această denunțare va avea efect la expirarea termenului de un an de la data la care depozitarul a primit notificarea sau la orice dată ulterioară specificată în respectiva notificare.

3. Orice parte care a denunțat convenția va fi considerată ca având denunțat și orice protocol la care ea este parte.

ARTICOLUL 26

Texte autentice

Originalul prezentei convenții, ale cărei texte în limbile engleză, arabă, chineză, spaniolă, franceză și rusă sunt în egală măsură autentice, va fi depus la Secretarul general al Organizației Națiunilor Unite.

În baza acestuia, subsemnații, legal autorizați în acest scop, au semnat prezenta convenție.

Făcută la New York la data de 9 mai 1992.

ANEXA Nr. I

Australia
Austria
Belarus ^{a)}
Belgia
Bulgaria ^{a)}
Canada
Cehoslovacia ^{a)}
Danemarca
Comunitatea Europeană
Estonia ^{a)}
Finlanda
Franța
Germania
Grecia
Ungaria ^{a)}
Islanda
Irlanda
Italia

Japonia
Letonia ^{a)}
Lituania ^{a)}
Luxemburg
Olanda
Noua Zeelandă
Norvegia
Polonia ^{a)}
Portugalia
România ^{a)}
Federația Rusă ^{a)}
Spania
Suedia
Elveția
Turcia
Ucraina ^{a)}
Regatul Unit al Marii Britanii
și Irlandei de Nord
Statele Unite ale Americii.

a) Țări în tranziție spre economie de piață.

ANEXA Nr. II

Australia	Luxemburg
Austria	Olanda
Belgia	Noua Zeelandă
Danemarca	Norvegia
Comunitatea Europeană	Portugalia
Finlanda	Spania
Franța	Suedia
Germania	Elveția
Grecia	Turcia
Islanda	Regatul Unit al Marii Britanii
Irlanda	și Irlandei de Nord
Italia	Statele Unite ale Americii.
Japonia	

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind promulgarea Legii pentru ratificarea Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992

În temeiul art. 77 alin. (1) din Constituția României, promulgăm Legea pentru ratificarea Convenției-cadru a Națiunilor Unite asupra schimbărilor climatice, semnată la Rio de Janeiro la 5 iunie 1992, și dispunem publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

București, 5 mai 1994.
Nr. 69.

★

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind supunerea spre ratificare Parlamentului a Acordului de cooperare dintre România și Republica Africa de Sud, încheiat la Pretoria la 20 octombrie 1993

În temeiul art. 91 alin. (1) și al art. 99 din Constituția României, precum și al art. 1 și 4 din Legea nr. 4/1991 privind încheierea și ratificarea tratatelor,

Președintele României decretează:

Articol unic. — Acordul de cooperare dintre România și Republica Africa de Sud, încheiat la Pretoria la 20 octombrie 1993, se supune spre ratificare Parlamentului.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI
ION ILIESCU

În temeiul art. 99 alin. (2) din Constituția României, contrasemnăm acest decret.

PRIM-MINISTRU
NICOLAE VĂCAROIU

București, 10 februarie 1994.
Nr. 12.

PARLAMENTUL ROMÂNIEI

CAMERA DEPUTAȚILOR

SENATUL

L E G E

**pentru ratificarea Acordului de cooperare
dintre România și Republica Africa de Sud,
încheiat la Pretoria la 20 octombrie 1993**

Parlamentul României adoptă prezenta lege.

Articol unic. — Se ratifică Acordul de cooperare dintre România și Republica Africa de Sud, încheiat la Pretoria la 20 octombrie 1993.

Această lege a fost adoptată de Senat în ședința din 14 martie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE SENATULUI

prof. univ. dr. OLIVIU GHERMAN

Această lege a fost adoptată de Camera Deputaților în ședința din 18 aprilie 1994, cu respectarea prevederilor art. 74 alin. (2) din Constituția României.

PREȘEDINTELE CAMEREI DEPUTAȚILOR

ADRIAN NĂSTASE

București, 6 mai 1994.

Nr. 25.

ACORD DE COOPERARE

între România și Republica Africa de Sud

P R E A M B U L

România și Republica Africa de Sud, denumite în continuare *părți*, convinse de necesitatea edificării relațiilor între state pe valorile general-umane ale libertății, democrației, pluralismului și solidarității, precum și pe respectarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului,

reafirmând atașamentul lor la scopurile și principiile Cartei Națiunilor Unite, hotărâte să pună pe baze noi relațiile de înțelegere și colaborare dintre ele, conștiente de dorința de a promova, în cel mai înalt grad posibil, înțelegerea și cunoașterea reciprocă a istoriei, modului de viață, a culturii și a realizărilor din domeniile intelectual, artistic, științific și tehnologic, învățământului și sportului din țările lor, pe calea unor relații de colaborare prietenești, au convenit următoarele :

ARTICOLUL 1

Părțile vor acționa pentru stabilirea și dezvoltarea relațiilor reciproce pe baza încrederii, colaborării și respectului reciproc, în conformitate cu principiile acceptate ale suveranității de stat, integrității teritoriale, egalității în drepturi, demnității și solidarității umane, respectării drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

ARTICOLUL 2

Părțile, recunoscând scopurile și principiile Cartei Națiunilor Unite, reamănușcă neacceptarea folosirii forței sau amenințării cu forța în relațiile internaționale, precum și necesitatea soluționării problemelor internaționale prin mijloace pașnice.

ARTICOLUL 3

1. În vederea lărgirii cunoașterii reciproce a istoriei și culturilor celor două țări, părțile vor încuraja și dezvolta colaborarea și schimburile dintre ele în domeniile culturii, științei, învățământului, turismului și conservării naturii.

2. În acest scop, părțile vor încuraja încheierea de înțelegeri directe între universități și alte instituții de învățământ superior, centre de cercetare, instituții culturale și alte organisme adecvate.

3. Cetățenii ambelor părți vor fi încurajați să studieze și să participe la cursuri de perfecționare în cealaltă parte. Se vor încuraja, de asemenea, schimburile de grupuri de tineri, de echipe sportive, de persoane și de experiență științifică și acordarea de burse în

scopul promovării colaborării și contactelor culturale dintre cele două părți.

4. Potrivit legilor și normelor din țările respective, va fi încurajată promovarea următoarelor activități :

a) expoziții de artă, concerte, spectacole de operă și teatru de către cetățenii uneia dintre țări pe teritoriul celeilalte părți ; și

b) schimbul de filme cinematografice necomerciale și programe de televiziune și radio despre cultură, artă, învățământ și turism.

ARTICOLUL 4

1. Cele două părți se obligă să adâncească și să lărgască cooperarea în domeniile economic, industrial, financiar, tehnic, științific și să extindă această cooperare la cele mai înalte niveluri posibile.

2. Părțile vor acționa pentru acordarea reciprocă a clauzei națiunii celei mai favorizate pe baza Acordului comercial dintre Guvernul României și Guvernul Republicii Africa de Sud din 25 octombrie 1990 și reafirmă continuitatea aplicabilității prevederilor acordului menționat.

ARTICOLUL 5

1. Cele două părți vor facilita cooperarea industrială și transferul de cunoștințe și tehnologie în domeniul industrial.

2. Părțile vor încuraja investițiile de capital, crearea de societăți mixte comerciale, inclusiv cele cu participare din terțe țări, pregătirea comună de specialiști în acest domeniu, inclusiv a personalului de management.

ARTICOLUL 6

1. Părțile vor acorda importanță prioritară cooperării în domeniile energiei, transportului și telecomunicațiilor. O atenție specială va fi acordată proiectelor de cooperare cu scopul economisirii de energie și modernizării infrastructurii.

2. Cele două părți se angajează să dezvolte cooperarea dintre ele în legătură cu orice temă relevantă din domeniile geostiinței, tehnologiei mineraliere și energetice, inclusiv promovarea schimbului de oameni de știință și ingineri din țările lor.

ARTICOLUL 7

Părțile vor încuraja cooperarea, schimbul de oameni de știință și de informații în domeniile științelor și tehnologiei agricole și vor acționa pentru încheierea unor aranjamente de conlucrare în aceste domenii și în alte domenii conexe.

ARTICOLUL 8

Părțile vor promova cooperarea în domeniile sănătății și medicinei și vor încuraja schimbul de personal în domeniile menționate mai sus

ARTICOLUL 9

1. Părțile vor promova turismul între cele două țări.

2. Cele două părți vor promova schimbul reciproc de informații turistice și materiale de publicitate, filme și alte materiale de prezentare.

3. Părțile vor încuraja investițiile turistice, inclusiv acelea din întreprinderile private, sub forma unor societăți mixte în domeniul turismului.

ARTICOLUL 10

1. Părțile vor încuraja încheierea de înțelegeri bilaterale privind cooperarea dintre autoritățile lor competente în domeniile conservării naturii și protecției calității mediului înconjurător și se vor strădui să promoveze schimbul de cunoștințe și experiența tehnică în aceste domenii.

2. Cele două părți își vor acorda sprijin reciproc, rezonabil posibil și în limita mijloacelor lor, pentru eforturile privind conservarea speciilor existente și a habitatului lor, precum și în repopularea cu specii a zonelor în care acestea au existat anterior.

ARTICOLUL 11

Părțile vor dezvolta colaborarea în domeniile juridic și consular, inclusiv prin înțelegeri speciale care să faciliteze călătoriile și vizitele cetățenilor lor și soluționarea problemelor lor umanitare și sociale, precum și prevenirea și lupta împotriva terorismului, traficului ilegal de droguri, de arme și de lucrări de artă.

ARTICOLUL 12

Părțile vor încuraja contactele și vizitele reciproce între parlamentari și persoane oficiale la toate nivelurile Guvernului.

ARTICOLUL 13

1. Părțile vor stabili o comisie mixtă ministerială, cu scopul de a analiza și promova progresele făcute în realizarea obiectivelor acestui acord și orice alte aspecte referitoare la acesta.

2. Întâlnirile Comisiei mixte ministeriale vor avea loc la fiecare 2 (doi) ani, iar organizarea va fi alternată pe teritoriile părților, prima întâlnire urmând să aibă loc în Republica Africa de Sud.

3. Fiecare întâlnire a comisiei va fi prezidată și găzduită de partea pe teritoriul căreia are loc întâlnirea.

ARTICOLUL 14

Prevederile acestui acord nu afectează obligațiile părților față de state terțe, în sensul oricărui alt acord bilateral sau multilateral la care sunt parte.

ARTICOLUL 15

Orice amendament la acest acord va fi făcut prin schimb de note.

ARTICOLUL 16

1. Acest acord este încheiat pe o perioadă inițială de 5 (cinci) ani. Valabilitatea lui se va prelungi auto-

mat pe noi perioade de câte 5 (cinci) ani, dacă nici una dintre părți nu îl va denunța, în scris, cu cel puțin 1 (un) an înainte de expirarea perioadei respective de valabilitate.

2. Prezentul acord va intra în vigoare la data când părțile își vor fi notificat îndeplinirea procedurilor lor constituționale privind intrarea în vigoare a acestuia

3. Încetarea valabilității acestui acord va avea loc fără a aduce prejudicii drepturilor sau obligațiilor câștigate sau asumate de părți în cadrul acestui acord înainte de data încetării sale.

Drept care, subsemnații au semnat acest acord în două exemplare, în limbile română și engleză, ambele texte având aceeași valoare.

Încheiat la Pretoria la 20 octombrie 1993.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

PREȘEDINTELE REPUBLICII AFRICA DE SUD

FREDERIK DE KLERK

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

D E C R E T

privind promulgarea Legii pentru ratificarea Acordului de cooperare dintre România și Republica Africa de Sud, încheiat la Pretoria la 20 octombrie 1993

În temeiul art. 77 alin. (1) din Constituția României promulgăm, Legea pentru ratificarea Acordului de cooperare dintre România și Republica Africa de Sud, încheiat la Pretoria la 20 octombrie 1993, și dispunem publicarea ei în Monitorul Oficial al României.

PREȘEDINTELE ROMÂNIEI

ION ILIESCU

București, 5 mai 1994.

Nr. 70.

EDITOR : PARLAMENTUL ROMÂNIEI — CAMERA DEPUTAȚILOR

Regia Autonomă „Monitorul Oficial”, București, Colea 13 septembrie — Casa Republicii, sector 5, cont 30.98.12.801 B.C.R. — S.M.B.
Adresa pentru publicitate : Serviciul relații cu publicul și agenți economici, București, str. Blanduziei nr. 1, sector 2, telefon 6.11.11.11.
Tiparul : Tipografia „Monitorul Oficial”, București, str. Jiului nr. 163, sector 1, telefon 6.68.55.58.